

Lunds Universitet
Statsvetenskapliga institutionen

STV 02
vt 05
Handledare: Anders Uhlin

Kinesiska uttalanden i Taiwanfrågan

en argumentations analys

Johan Svedberg
Carl Appelgren

Abstract

Ända sedan 1949 har Taiwan sökt sin självständighet. I den här uppsatsen undersöker vi hur den kinesiska regeringen har använt olika argument för att försöka övertyga Taiwan om att det skulle vara till deras fördel att återförenas med Kina. Argumentationen ser vi som ett mycket viktigt redskap i försöken att övertyga och skapa förståelse för en viss politik som förs.

Argumenten som vi analyserar är utdrag ur officiella uttalanden gjorda av den kinesiska regeringen efter att president Jiang Zemin framförde sina 8 punkter 1995. Vi har delat in argumenten i fyra kategorier; 'makt', diskuterar i huvudsak den militära hotbilden, 'den suveräna staten', det är en intern kinesisk angelägenhet, 'blodsband', kineser och taiwaneser har samma ursprung, 'ekonomi', de argument Kina för, för att få till ett ökat ekonomiskt flöde över sundet. Slutsatsen i uppsatsen är att förändringen i argumenten inte varit särskilt stora men anspelat på olika argument över tiden.

Nyckelord: Återförening, 'De 8 punkterna', realism, argumentationsanalys, Kina, Taiwan

Antal tecken: 56 734

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Syfte och frågeställning	3
1.2 Material	4
1.3 Teori	4
1.3.1 Realismen	5
1.3.2 Neo-realismen	6
1.4 Metod och Disposition	6
2 Bakgrund till konflikten	8
2.1 Taiwans inställning	8
3 Argumentationsanalys	10
3.1 Definition av argumentation	10
3.2 Analysmodell	10
4 Kinas Åtta Punkter, utgångspunkten	12
4.1 En kort presentation av de Åtta punkterna	12
4.1.1 Punkt Ett	12
4.1.2 Punkt Två	12
4.1.3 Punkt Tre	13
4.1.4 Punkt Fyra	13
4.1.5 Punkt Fem	13
4.1.6 Punkt Sex	14
4.1.7 Punkt Sju	14
4.1.8 Punkt Åtta	14
5 Makt	15
5.1 Analys	15
5.2 Sammanfattning	18
6 Den suveräna staten	19
6.1 Analys	19
6.2 Sammanfattning	21
7 Blodsband	22
7.1 Analys	22
7.2 Sammanfattning	24
8 Ekonomi	25
8.1 Analys	25
8.2 Sammanfattning	27
9 Slutsats	28
10 Litteraturlista	29
Böcker:	29
Internetkällor:	29

1 Inledning

Detta arbete har med tiden utvecklats och tillämpningar av teorier och tillvägagångssätt har analyserats för att anta lämplig form. Men intresset för hur Kina har förhållit sig till den skiftande bilden kring Taiwans självständighet har bestått. Argumentationsanalysens struktur har omarbetats för att tillsammans med det realistiska och neo-realistiska perspektivet bearbeta fenomenet.

Realismen är ett av de främsta perspektiven inom statsvetenskapliga studier och ifrågasättandet av densamma är tveksamt, dock finns det annorlunda angreppsvinklar för detta fall, men vårt intresse är främst riktat mot Kinas regering då denna stat utgör en världsmakt och regionen har framtidens ögon riktade mot sig.

1.1 Syfte och frågeställning

Kinas inställning angående Taiwanfrågan har sedan slutet av andra världskriget varit en ständigt pågående konflikt i maktens rum i Kina. Vi vill med denna uppsats belysa att det är viktigt att följa en sådan utveckling, för att kontrollera och analysera den Kinesiska hållningen. Det är trots allt mycket viktigt att känna sin historia för att kunna förutspå framtiden. Detta gör vi för att belysa utvecklingen och för att skaffa oss en inblick i den kinesiska politiken.

Vi önskar i denna fallstudie att utifrån realismen och neo-realismen se på de uttalande som förts kring Taiwans självständighet från Kinas regering genom en argumentationsanalys, för att se hur tonen har förändrats under de senaste tio åren. Taiwan i form av en självständigt suverän stat får inte bara konsekvenser för Kina utan även för hela världen i form av marknader, internationella relationer, maktutövning och ekonomisk såväl som teknisk utveckling.

Vår frågeställning är:

Hur har Kinas uttalanden angående Taiwans självständighet förändrats?

Frågeställningen kan lösas genom många olika metoder och vi anser det viktigt att betona att den del textanalysen vi kommer att använda oss av kommer att skilja sig lite från konventionella argumentationsanalyser.

Vi kommer inte att utvärdera huruvida dessa uttalanden har påverkat Taiwans regering i frågan, utan endast se till hur uttalandena från Kinas regering har förändrats.

1.2 Material

Vårt empiriska material utgörs huvudsakligen av primärkällor i form av officiella uttalanden från höga tjänstemän i den kinesiska regeringen hämtade från den kinesiska regeringens officiella hemsida och den kinesiska ambassaden i Stockholm. Materialet från Internet är hämtat under perioden 2005-21-4 till 2005-05-16 och vi förbehåller oss för eventuella uppgraderingar av det tillgängliga materialet eller förändringar av det som står utom vår kontroll. Vi anser dessa uttalanden ha en hög tillförlitlighet.

De uttalanden som vi valt att arbeta med kommer från perioden 1995- 2005, vi har valt att använda oss av de viktigaste och mest betydelsefulla uttalanden för varje år. Antalet uttalanden för de olika åren är därför något varierande med tonvikt kring de år då uttalanden av olika skäl har större tyngd eller förekommer mer frekvent. Dock är stora delar av materialet översatt och det finns en möjlighet för att underliggande betydelser försvinner och att de framställs för att ligga Kina till fördel då de publicerats på officiella sidor för regeringen för omvärlden att beakta.

För att undkomma sådana problem hade istället den inofficiella hållningen kunnat undersökas, dock är det inofficiella materialet sparsamt dokumenterat och uppgiften i sig hade krävt ett större utrymme både i tid och rum. Det som talar för den officiella politiken är att den får anses var väl förankrad i den kinesiska regeringen.

De åtta punkter som forne president Jiang Zemin presenterade 1995 som kom att stå som ramverk för Kinas kommande inställning i Taiwanfrågan, utgör utgångspunkten för vårt arbete. Det är också dessa punkter som sätter den borte gränsen rent tidsmässigt för detta arbete.

Referenser anges efter Harvardsystemet, men hänvisningarna till de olika uttalanden syftar till rubrik, år och datum i stället för författare år och sidnummer. I källförteckningen är uttalandena placerade i kronologisk ordning efter publicering.

1.3 Teori

”Realism kan ses utgöra en manual för maximering av nyttan för en stat i en fientlig omgivning och kan på så vis ses som en förklaring till varför realism fortfarande är det ledande perspektivet i studiet av världspolitik.”(Keohane i Baylis & Smith 2001:142)

Utgångspunkten för detta arbete ligger i att vi söker förklaringar för argumenten i realismen och neo-realismen. John Baylis och Steve Smiths bok *The Globalization of World Politics* (2001) har utgjort vår referenspunkt för definitionen av de båda perspektiven. De är närbesläktade och lika i flera avseenden men de skiljer sig åt på vissa vitala punkter. Neo-realismen är en

utveckling av realismen, en modernare och uppdaterad version. Nedan följer en kort beskrivning av de båda perspektiven.

1.3.1 Realismen

Realismen som perspektiv utgår från att staten är den högsta instansen och den principiella aktören, vilken befinner sig i en fientlig omgivning. Den framhäver utbredningen av maktstrukturer och den politiska konkurrens som finns mellan stater (Baylis & Smith 2001:142).

Realister hävdar att den grundläggande strukturen i internationell politik är anarki i bemärkelsen att självständiga suveräna stater anser sig vara sin egen högsta instans och erkänner ingen högre myndighet över dem (Baylis & Smith 2001:143). Huvudingrediensen i realismen är makt och är då starkt förknippat med militär makt. Makt definieras som möjligheten att få vad man vill antingen genom hot om våld eller användandet av våld (Baylis & Smith 2001:143).

Denna hårda attityd till trots, oberoende av hur mycket makt en stat har, är det huvudsakliga intresset för en stat överlevnad. Stater verkar för att garantera sin egen säkerhet, och därigenom sin överlevnad, genom "självhjälp". Självhjälp definieras som principen om agerande i ett anarkistiskt system, där global myndighet saknas (Baylis & Smith 2001:144).

Det anarkistiska systemet och staternas maktstrukturer utgörs av ett status quo förhållande, där självhjälp i form av t.ex. utökad militär makt rubbar balansen och ökar osäkerheten för andra länder vilket medför liknande åtgärder från berörda stater (Baylis & Smith 2001:153). Detta problem definieras som säkerhetsdilemmat. En central mekanism för att förhindra detta är *The Balance of Power* som är en doktrin och en överenskommelse vilken innebär att en eller flera staters makt kontrolleras av den motvikt som utgörs av de andra staternas makt (Baylis & Smith 2001:37).

Statens legitimitet utgörs av dess möjlighet att utöva auktoritet internt som manifest t.ex. skapandet och utövandet av lagar. Utanför statens gränser råder ett tillstånd av anarki (Baylis & Smith 2001:143.). Förknippat med den realistiska teorin är begreppet om en dualistisk moralisk standard. Man antar en moralisk standard för individer boendes inom staten och en annan moralisk standard för staten i sin externa relation till andra stater. Rättfärdigandet av denna dubbelmoral grundar sig i faktumet att klimatet i internationell politik ofta leder till ett beteende från statsledare (t.ex. fusk, lögn och dödande) som anses vara helt oacceptabelt ur ett individualistiskt perspektiv (ibid.).

Realister hävdar att stater tävlar eller konkurrerar med varandra om säkerhet, marknader, påverkan och så vidare. Konkurrensens natur ses som ett nollsummespel, med andra ord: mer för en aktör innebär mindre för en annan. Denna konkurrensens logik i maktpolitik medför svårigheter vid överenskommelser av universella principer, förutom principen om avhållsamhet vid inblandning i nationella angelägenheter hos andra suveräna stater. Realister förhåller sig skeptiska till idén om en universell moralisk princip (Baylis & Smith 2001:142).

1.3.2 Neo-realismen

I likhet med konventionella realister ser neo-realister med Kenneth Waltz i spetsen, så kallade strukturella realister, betydelsen av ”unit-level” (enhetsindelning); dock menar dom på att den strukturella effekten måste vägas in. Enligt Waltz definieras struktur av den rådande ordningen i det internationella systemet, vilken är anarki, och fördelningen av möjligheter över enheterna, vilka är de olika staterna (Baylis & Smith 2001:185). Waltz utgår från att det inte är någon funktionell skillnad på de olika enheterna, däremot skiljer dom sig åt i systemet genom makt och maktutövande.

Strukturen i det internationella systemet präglar alla utrikespolitiska beslut däri finns också förklaringarna till besluten. I ett konkurrensbetonat system skapas ett behov efter vapen för att överleva. Följaktligen leder det till att stater som befinner sig i ett anarkistiskt system tävlar mot varandra och stater med större makt får på så vis större inflytande. Här skiljer sig neo-realismen från den konventionella realismen genom att neo-realister ser till strukturen i det internationella systemet, det vill säga avsaknaden av en central myndighet, snarare än maktstrukturer där makt definieras som användandet eller hotet om våld.

Makt kan ses ur olika aspekter, men militär makt anses, ur ett realistiskt perspektiv, vara det mest elementära bevisen på en stats makt. Waltz är inte beredd att hålla med dem som anser att militärt våld inte längre har samma betydelse som det tidigare hade för staten (Baylis & Smith 2001:185). Det finns tydliga exempel i världen på att Waltz har rätt. Flera stater utövar sin makt genom militärt våld, i Asien, Mellanöstern, Sydamerika osv. Många ledare använder sig av militärt våld för att på så sätt försöka lösa meningsskiljaktigheterna, exempel då detta ges varje dag.

Dock är det så att makt för neo-realister är mer än den totala militära styrkan och förmågan att använda denna makt för att tvinga och kontrollera andra stater i systemet. Neo-realister ser makt som nyttjandet av de kombinerade möjligheterna i en stat. Dessa utgörs enligt Waltz av befolkningens mängd, den territoriella storleken, naturtillgångar, storleken på ekonomin, militär förmåga och kompetens (Baylis & Smith 2001:158). Makt ger en stat en plats eller en position i det internationella systemet och det präglar statens beteende. Stater strävar sen efter att behålla sin position eller placering i systemet (Baylis & Smith 2001:185).

1.4 Metod och Disposition

Vi ämnar göra en fallstudie av de uttalanden som Kinas regering har framfört i frågan om den taiwanesiska självständigheten för att se på eventuella förändringar i konflikten från Kinas sida.

Uppsatsen inleds med en kort förklaring av konfliktens bakgrund och även Taiwans inställning. Här presenteras den officiella hållningen från Kinas regering och den Taiwanesiska ledningens syn på saken. Även om vi i detta arbete inte behandlar Taiwans förhållning i frågan, anser vi det vara viktigt att presentera en

kort förklaring av konflikten sett ur Taiwans synvinkel. Bakgrunden visar även på komplexiteten i konflikten sett till dess historiska bakgrund.

I det nästkommande kapitlet benämnt, argumentationsanalys, definierar vi begreppet argumentation och förklarar argumentationsanalysen utifrån använd litteratur. Här görs även en operationalisering av de fyra huvudargument vi använder oss av i analysen.

En beskrivning av de åtta punkter som är utgångspunkten för Kinas återförenande presenteras i kapitel fyra.

Analysen utgörs av en kvalitativ textanalys i form av en deskriptiv argumentationsanalys av de uttalanden vi valt ut. De olika delarna är i sig uppdelade i tre avsnitt: en kort inledning, analys och en sammanfattning. För närmare analys använder vi oss av de två teoretiska perspektiven realism och neo-realism som förklarades i teoriavsnittet 1.3. Vi försöker utifrån de åtta punkterna se på om det skett en förändring i uttalanden under åren. Vi tar även hänsyn till uttalandenas kontext.

I vår slutsats sammanfattar vi den eventuella förändringen i förhållandet till de åtta punkterna samt hur tonen i de olika huvudargumenten har förändrats.

2 Bakgrund till konflikten

Taiwan som en del av Kina tog sin början 1886 då Taiwan formellt blev en del av Kina. Nio år senare förlorade Kina den taiwanesiska provinsen till Japan i det sinojapanska kriget 1895. Japan behöll makten över Taiwan fram till slutet av andra världskriget, i och med Japans kapitulation blev de tvingade att avsäga sig Taiwan till Kina 1945. (Sveriges exportråd 1984:11)

Orsaken till dagens konflikt grundas i att år 1949 skedde det en revolution i Kina, då folkrepubliken Kina grundades. Oppositionen till kommunisterna, Kuomintang lämnade fastlandet och slog sig ner i provinsen Taiwan. Detta gjorde de i konflikt med centralregeringens önsknningar och med hjälp av utländska styrkors stöd.(Kinas ambassad 2000:3)

Taiwans ledning har haft för avsikt att återförena Kina med Taiwan under det taiwanesiska systemet med demokrati och marknadsekonomi (Sveriges exportråd 1984:10). Men under senare år så har den taiwanesiska diskursen gått mot en inställning om separation och inte en återförening. Den kinesiska regeringens inställning har dock alltid varit att Taiwan är en oomtvistlig del av Kina, och att det aldrig kan komma på fråga om att Taiwan skulle bli självständigt. Kinas inställning gentemot Taiwan är att den taiwanesiska regeringen endast är en lokal myndighet inom Kinas territorium. Den kinesiska regeringen ser sig själva som den enda lagliga representanten för det taiwanesiska territoriet.

I dagsläget har den kinesiska armén runt sjuhundra missiler riktade mot Taiwan och krigsmakten utför regelbundet militärövningar utanför de taiwanesiska gränserna. Kina innehar även trehundra kärnvapenspetsar som har en räckvidd att slå ner i Taiwan (www.svd.se, 12/04/2005).

2.1 Taiwans inställning

Den taiwanesiska inställningen gentemot Pekings försök att återförena ön med fastlandet har varit mycket ”sluten” och ickekommunikativ. Den taiwanesiska ledningen har haft inställningen ”the Three no’s” (Huges 1997:47); dessa tre ”nej” innebär; ingen kontakt med fastlandet, inga kompromisser med det presumtiva återförenandet och inga förhandlingar. Detta var ett konkret och starkt ställningsstagande från Taiwans sida. Att de ej var öppna för några förhandlingar överhuvudtaget skapade stora problem för Kina i handskandet med den bortsprungna provinsen. Den taiwanesiska ledningen tog till sig dessa principer som ett svar på den enade fronten den kinesiska ledningen applicerade för att pressa fram en lösning i frågan (ibid.).

Taiwan fick ett stort genombrott när de fick 1988 års kinesiska utrikesminister Lien Chan att acceptera Taiwans fastlandspolicy om ett land två system, med jämnstarka regeringar. Arbetet med att båda parterna skulle erkänna varandra tog sin början 1989 (Huges 1997:54). De tre principerna som skulle göra det möjligt för Taiwan att acceptera ett återförenande är; en utveckling av den kinesiska kulturen, att skydda mänskligt värdighet, garantera de mänskliga rättigheterna samt att praktisera demokrati och ”rule of law” (Huges 1997:67). The rule of law är en grundförutsättning för demokrati och en begränsning av vad staten i form av regering kan göra, som en garanti för systemets överlevnad (Wallensteen 2002:142). Det innebär att styrandet av en stat endast kan utföras inom ramen för skrivna lagar och att institutioner är opartiska och agerar utifrån grundlagen.

3 Argumentationsanalys

3.1 Definition av argumentation

”Att argumentera är att ge skäl för eller emot en ståndpunkt.” (Bergström et. al. 2000:92)

Argumentationen ses som en viktig del i den samhälleliga kommunikationen. Den kan röra det politiska planet där det gäller att vinna stöd eller det personliga planet i form av personlig vinning i beslut. Ett av de centrala inslagen i den samhälleliga kommunikationen är konsten att övertyga människor om ett specifikt handlande eller agerande (Bergström et. al. 2000:89). Argumenterande texter har således syftet att övertyga och förankra sin ståndpunkt i en viss fråga. Med argumentation i denna bemärkelse avser vi inte vår text utan de uttalande som förs i frågan från Kinas regering.

3.2 Analysmodell

Inspiration till den modell av deskriptiv argumentationsanalys som vi använder har vi främst hämtat ur boken *Textens mening och makt* (2000) skriven av Göran Bergström och Kristina Boréus. Vi har även använt Peter Esaiasson, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson och Lena Wängneruds *Metodpraktikan* (2004) för att klargöra strukturen för klassificerande analyser.

Bergström och Boréus delar upp de samhällsvetenskapliga textanalyserna i argumentations-, diskurs-, idé- och ideologi-, innehålls- och lingvistikanalys. Avgränsningarna dem emellan kan vid vissa fall vara rätt otydliga. En helt tydlig strukturerad definition på just argumentationsanalys kan vara svår att finna för tillämpning i just detta arbete. Men då argumentationsanalysen bygger på argument och dess påverkan ser vi denna som ett lämpligt instrument för att bearbeta de uttalanden vi valt ut för att analysera de skillnader som skett från Kinas regering under åren.

Argumentationsanalysen är komplex och innehåller även retorik som är studiet om det talade ordet och inte text i ren form. Men utgångspunkten för detta arbete ligger i karaktären och innebörden av uttalandena snarare än i vem som uttalar dem och på vilket sätt detta görs.

Vi har valt att strukturera analysen efter argument för att få en bra överblick och bättre förståelse för läsaren. Deskriptiva analyser kan sägas vara en

klassificering av verkligheten där man vill beskriva något och strukturen hjälper till att förklara (Esaiasson et. al. 2004:151).

Kinas argumentation för ett enande av republiken kan ses grunda sig i fyra olika huvudargument. Vi har valt att delat upp analysen i de fyra olika delarna makt, den suveräna staten, blodsband och ekonomi.

Analysverktygen utgörs här av argument där vi delar in de olika områdena som vi berör i denna uppsats. Detta för att använda analysverktygen som operationella indikatorer.

1. Makt

Realismens syn på makt, där den definieras som möjligheten att få vad man vill genom hotet eller användandet av våld. Här starkt kopplat till militär makt. Staten är den högsta makten och har ensamrätten av legitimt våld inom ett speciellt territorium.

2. Den suveräna staten

Bygger på realismens syn på staters suveränitet och den universella principen om avhållsamhet vid interna angelägenheter.

3. Blodsband

Blodsband enligt vår mening definition behandlar de gemensamma banden mellan människor. Att man har samma ursprung, liknande kulturell bakgrund och samma värderingar. Utgångspunkten i neo-realismen är här just befolkningsmängd och den territoriella storleken.

4. Ekonomi

Knutet till neo-realismen behandlar detta område ekonomisk storlek som en del av den totala makten.

4 Kinas Åtta Punkter, utgångspunkten

År 1995 så presenterade Kinas president Jiang Zemin ett åtta punkters förslag för Taiwans återförening med Kina. Detta papper kommer att ligga till grund för vår uppsats, vi kommer att utgå från dessa punkter för att se om det skett några förändringar i den kinesiska inställningen och i vilken riktning dessa förändringar gått.

Vi kommer här att kortfattat presentera punkterna för att sedan i kapitel fem presentera uttalanden och förändringar i dessa de följande tio åren.

4.1 En kort presentation av de Åtta punkterna

Nedan följer en kort sammanfattning av varje punkt. Som ni förstår så är det en egen och självständig översättning och komprimering av originalet. Samtliga punkter är hämtade från kinesiska ambassaden i Sverige. (www.chinaembassy.se)

4.1.1 Punkt Ett

Denna första punkt handlar i stora drag om att återföreningen skall vara fredlig och smärtlös. Kinas territorium kommer aldrig att tillåtas att splittras, dvs. Kina kommer ej att tillåta taiwanesisk separation. Alla som opponerar sig mot ett enat Kina och återförening kommer att motarbetas bestämt. (The 8-Point Proposition)

4.1.2 Punkt Två

Kina kommer inte att motarbeta utvecklingen av icke-statliga ekonomiska och kulturella band som Taiwan har med andra länder. Kina opponerar sig emot att Taiwan utvecklar internationella band som egentligen har med staten Kina att göra och som motarbetar principen om ett Kina. En sådan utveckling som separatisterna står för förstår alla patriotiska landsmän skadar möjligheten till ett fredligt återförenande. Endast efter ett fredligt återförenande kan alla kinesiska etniska grupper fullt ut, dela äran och hedern som Kina tilldelas utomlands. (The 8-Point Proposition)

4.1.3 Punkt Tre

Det har alltid varit Kinas konsekventa inställning att föra fredliga förhandlingar med de taiwanesiska myndigheterna med ståndpunkten om ett återförenande. Representanter från alla olika organisationer och partier i Taiwan är välkomna att delta i dessa förhandlingar, ingen kommer att exkluderas. Kina är alltså berett att förhandla med alla representanter, med förbehållet att förhandlingarna ska handla om ett återförenande. I övrigt så är alla andra frågor förhandlingsbara. Kina är alltså berett att diskutera och förhandla om alla frågor, förutom den om Taiwans återförenande. De första förhandlingarna bör handla om att, officiellt få slut på den fientliga inställningen mellan de båda parterna. (The 8-Point Proposition)

4.1.4 Punkt Fyra

Kampen för ett fredfullt återförenande av Kina bör intensifieras på grund av att Kineser inte ska slåss mot Kineser. Kinas förhållning att inte ta till vapen, gäller endast gentemot de kineser som bor på Taiwan. De eventuella utländska intressegrupperna och militära styrkorna kommer Kina inte att göra några förbehåll för. De lägger sig i Kinas interna angelägenheter och motarbetar kinesernas kamp. Kina har fullt förtroende för att deras landsmän på Taiwan, Hong- Kong, Macao och dem som residerar utomlands har fullt överinseende med detta. (The 8-Point Proposition)

4.1.5 Punkt Fem

I och med den enorma ekonomiska expansionen som skett under 1900-talet, så borde det läggas stora resurser på att utöka samarbetet mellan de båda parterna över det taiwanesiska sundet. Detta för att skapa välstånd på båda sidorna som skulle vara till gagn för hela den kinesiska befolkningen.

Skillnaden i politisk inriktning, hoppas inte den kinesiska regeringen, ska göra någon skillnad i den ekonomiska utvecklingen. Den kinesiska regeringen skall över en lång tid framöver uppmuntra entreprenörer att investera sitt kapital på fastlandet, samt att tillämpa lagar och regler för att skydda de taiwanesiska investeringarna. Vilka omständigheter som än dyker upp så skall Kina vaka över de rättigheter och intressen som dessa entreprenörer från Taiwan har. Det är en absolut nödvändighet att upprätthålla en fungerande postservice, flygtrafik och båttrafik över sundet för den ekonomiska utvecklingen. Kraftansträngningar behövs för att främja förhandlingar gällande dessa frågor. Den kinesiska ledningen är mycket positiv till dessa förhandlingar, då på grund av att det skulle vara för allas bästa om dessa icke regeringsstyrda förhandlingar och överenskommelser kom till för beskyddandet av entreprenörer från Taiwan.(The 8-Point Proposition)

4.1.6 Punkt Sex

Den mer än fem tusen år gamla kulturen skapad av söner och döttrar av alla olika etniska grupper i Kina har blivit det som knyter ihop hela Kinas befolkning. Detta gör att det blir mycket viktigt att återförena hela Kina, människorna på båda sidorna om sundet bör få möjligheten att ärva och föra dessa fina kinesiska traditioner vidare. (The 8-Point Proposition)

4.1.7 Punkt Sju

De tjugo miljoner landsmän i Taiwan, oavsett om de är födda där eller i andra provinser är alla av kinesiskt kött och blod. Alla relevanta delar av den kinesiska regeringen ska arbeta för att stärka banden med våra landsmän från Taiwan, lyssna på deras krav, se respektfullt på deras krav och göra allt för att uppfylla deras önsknings. Den kinesiska regeringen hoppas att Taiwan ska fortsätta att ha den sociala stabiliteten, ekonomiska tillväxten och välståndet. De hoppas också att de taiwanesiska partierna kommer att utveckla en förnuftig, utåtriktad och konstruktiv attityd samt att utveckla relationerna mellan sundet. Alla olika intressegrupper är välkomna att utbyta åsikter om ett fredligt återförenande mellan Kina och Taiwan. Alla som kommer med en hjälpsam hand för att arbeta för ett återförenande, kommer att gå till historien för deras handlande. (The 8-Point Proposition)

4.1.8 Punkt Åtta

Taiwans ledare är välkomna att besöka fastlandet, den kinesiska regeringen är också beredd att acceptera inbjudningar från den taiwanesiska ledningen. Kina är berett att diskutera alla möjliga frågor och de behöver inte nödvändigtvis handla om Taiwans återförenande. De kinesiska frågorna ska behandlas av kineser och det behövs inte en internationell inblandning för att lösa problemen. Folket väntar med spänning för att få träffa varandra, de bör tillåtas att resa över och se hur Taiwaneser och Kineser lever sina liv. (The 8-Point Proposition)

Dessa punkter är alltså grunden till analysen. Nedan kommer vi att analysera de tio kommande åren, för att se om det skett en förändring i Kinas diskurs angående Taiwan.

5 Makt

Kina som land har en lång historia av att vara en militärmakt. I form av ickedemokratiskt land fungerar statsapparaten som en överhöghet vakandes över folket utan att behöva rätta sig efter principen om rule of law. I enlighet med realismen och den dualistiska moraliska standarden kan man tyda en approach gentemot det taiwanesiska folket som ligger utanför den moraliska standard som återfinns på fastlandet. Dessa tendenser kan ses som en distinktion mellan kineser och Taiwaner.

För att illustrera förhållandet mellan våld och staten använder vi oss av Max Webers definition av en stat som: *monopolet på legitimt användande av fysiskt våld inom ett givet territorium* (Baylis & Smith 2001:150). Avsaknaden av rule of law får konsekvensen att staten i form av suveränitet har enväldig auktoritet att skapa och införliva lagar. Hobbes menar att vi avsäger eller byter vår frihet mot löftet om säkerhet (Baylis & Smith 2001:150). Säkerheten för folket i Kina kan diskuteras, vilket vi kan visa exempel på genom nedanstående uttalanden.

Med utgångspunkt i realismen och dess definition av makt anspelar denna del av analysen på hotet om eller användandet av våld. Makt är således här starkt förknippat med militär makt.

5.1 Analys

Som vi nämnde ovan gjordes det stora framsteg år 1988 mellan de båda berörda parterna, och enandet om ett Kina, två system fastslogs med det viktiga tillägget att de båda regeringarna skulle operera under lika stort inflytande. I samband med bortgången av den tidigare presidenten i Taiwan 1988 kom den betydligt mer separatistiska ledaren Lee Teng-hui till makten med sitt oppositionsparti Kuomintang. Taiwans officiella inställning kom sedermera att ändras och under 90-talet växte inställningen om 'två China' från den taiwanesiska ledaren Lee Teng-hui. Inställningen har blivit mer och mer separatistisk och tanken på ett självständigt Taiwan växer.

“As Lee is going farther on the splittist road, the Chinese people including Taiwanese compatriots will firmly fight against him, and Lee’s splittist attempt is doomed to fail,” (Another Dangerous Step By Lee Teng-hui. September 1, 1999)

När president Jiang Zemin kungjorde sina åtta punkter 1995 tog debatten om ett taiwanesiskt återförenande ny fart. Dock har uttalanden om militärt våld och hot om våld legat på ungefär samma nivå från det att punkterna presenterades fram till

år 1999. Uttalandet kan ses som en fingervisning för det kinesiska folket där regeringen visar att försök till separation är dömt att misslyckas. Regeringen önskar även visa på auktoritet genom att förklara att Lee och hans tankar kommer att bekämpas av hela det kinesiska folket. Här görs en distinktion mellan den taiwanesiska ledaren Lee och det taiwanesiska folket. Förmodligen är detta avsiktligt för att återknyta till det kinesiska folkets gemensamma förfäder och inte skilja på kineser och kineser. Något som man senare förbiser då man i nedanstående uttalande talar om Taiwan som en enhet.

“China will by no means abandon the use of force if there occurs “Taiwan independence” or foreign intervention, Chinese president Jiang Zemin said in Canberra on September 8, 1999”. (China Not to Abandon Use of Force If Taiwan Seeks Independence. September 1, 1999)

Här följs Lees uttalande upp med ytterligare hot om våld och inte bara mot Taiwan utan också mot utländska intressenter. President Jiang Zemin påpekar öppet att nyttjandet av våld inte är främmande vid ett eventuellt självständigt Taiwan eller vid intervention från annat land. I enlighet med punkt fyra i det åttapunktsförslag kring Taiwans återförenande med fastlandet talar man här om användandet av våld gentemot utländska militära styrkor. Intressant är att den officiella ställningen om att kineser inte skall slåss mot kineser förbises vid ett eventuellt självständigt Taiwan.

I punkt ett, i de åttapunktsförslag som presenterats av Kinas forne president Jiang Zemin, står det att Kina inte kommer att tillåta taiwanesisk separation och att kampen för ett enat Kina skall vara fredlig. Men det poängteras att man inte bortser från möjligheten till användandet av våld och inslaget om utländsk intervenering tyder på att man vill göra en markering om att det rör sig om en intern angelägenhet.

Kinas önskan är att återföreina Taiwan med moderlandet och hotet om våld är en tydlig anspelning på vad realister förknippar med makt. Hotet är markantare än vid tidigare uttalanden och tydligare.

“Chinese people are ready to shed blood and sacrifice their lives to defend the unity of their motherland and the dignity of the Chinese nation” (Chinese Premier Warns Against “Taiwan Independence”. 2000)

Citatet ovan, från en officiell talesman för den kinesiska regeringen, är ett av de första som på ett grövre sätt antyder om hotet om militärt våld och ett, med militär hjälp, blodigt återförenande av Taiwan.

“Our consistent policy for the settlement of the Taiwan issue has been ‘peaceful reunification’ and ‘one country, two systems’. But we absolutely do not promise giving up the use of force (for the settlement of the Taiwan issue). [...] Whoever proposes ‘Taiwan independence’ will be doomed.”
(Chinas “Bottom Line” on Taiwan issue. march 15, 2000)

Inför valet i Taiwan den 18 mars 2000 skärper Kina tonen. Här märks en klart hårdare ton och hotet om militärt våld verkar vara påtagligare än tidigare. Mellan

raderna kan man uttolka en förändring i policyn dels då man uttrycker sig med ord som "has been" det vill säga har varit och det faktum att citatet är hämtat från Kinas så kallade "bottom line". Personer som uttalar sig om ett självständigt Taiwan kommer att dömas. Detta påstående tyder på ett realistiskt synsätt från regeringen i Peking och grundar sig i den interna auktoritet som staten utgör i en suverän makt i form av utövandet av lagar som sträcker sig utanför pincipen om rule of law. Den garanterade säkerheten som staten ska erbjuda i utbyte mot frihet ses som bortblåst. Ordvalet "vem som än" (whoever) innefattar alla de Kineser, må de tillhöra fastlandet eller provinsen Taiwan, som i strävan efter säkerhet gett upp sin frihet. Dock förhåller sig regeringen konsekvent till den första av de åtta punkterna i vilken det proklamerades att de som förespråkar ett självständigt Taiwan skall motarbetas.

“-Att använda icke fredliga medel för att stoppa en utbrytning och till försvar för vår överhöghet och territoriella okränkbarhet blir vår sista utväg när alla andra försök till fredlig återförening visat sig fruktlösa, sade kongressens vice ordförande Wang Zhaoguo enligt AFP”(“Vapen Kinas sista utväg mot Taiwan” 8 mars 2005)

Här gör den kinesiska regeringen en markering och ställer vad som kan tolkas som ett ultimatum till den Taiwanesiska ledningen.

Det huvudsakliga intresset för en stat är överlevnad, och den territoriella aspekten och därigenom rädslan för att förlora auktoritet skulle få oerhörda följder för det strikt regelhållna Kina. Kan man inte garantera sin egen säkerhet i det anarkistiska tillstånd som världen enligt realister befinner sig i tyder det på en svaghet och en konkurrensnackdel i nollsummespelet vilket innebär mer för andra stater. Frukten för minskad säkerhet genom förlorandet av en så stark provins som Taiwan kan få kraftiga konsekvenser för Kina internationellt sett. De skulle även enligt detta uttalande få oerhörda konsekvenser sett ur ett humanistiskt perspektiv då Kina inte ser någon annan utväg än att använda sig av icke-fredliga medel då alla andra försök att lösa konflikten på fredlig väg har misslyckats.

Med tanke på att situationen har pågått så länge nu finns det egentligen bara i dagsläget enligt oss två lösningar på problemet. Antingen fortgår den territoriella stiltjen mellan de inblandade parterna eller troligare, tvingas de båda separera med konsekvenser, något Kina verkar ha insett med tanke på detta uttalandes karaktär. Kina utnyttjar det faktum att dom har monopol på det legitima användandet av fysiskt våld inom staten och använder hot om detta gentemot de taiwaneser som förespråkar ett självständigt Taiwan.

”-Vi ska öka förberedelserna för en möjlig militär kamp och stärka vår förmåga att hantera kriser, slå vakt om freden, förhindra krig och vinna krigen om de utbryter.”
(Kinesisk lag väcker ilska. 14 mars, 2005) www.svd.se/dynamiskt/utrikes.

Här talas det om ökade förberedelser för ett eventuellt stundande krig tyder på ökad aggressivitet. Kinas önskan att lösa konflikten fredligt v Det är inte troligt att Taiwan med sin önskan att bli en självständig stat önskar starta ett krig med Kina då provinsen är underlägsen den Kinesiska militärmakten. Snarare rör det sig om ett eventuellt krig anført av Kina för att förhindra ett utbrytande.

De två senaste artiklarna ligger ganska nära varandra i tiden och publicerade detta år 2005, tonen har skärpts och hotet om ett användande av våld har ökat. Ännu har

inga attacker skett då det i Kinas intresse i första hand bör skötas med fredliga medel.

5.2 Sammanfattning

Förhållningen från Kinas sida har utifrån de åtta punkterna varit relativt konsekvent. Det finns ett inlägg om ett hot om användandet av våld om de fredliga lösningarna inte lyckas och även en markering om att förespråkare för ett delat Kina skall motarbetas. Men tonen har under åren skärpts och uttalandena har blivit betydligt aggressivare med ökat hot om våld. Förändringen kan härledas till minskat tålamod och även rädslan för minskat maktutövande i den internationella politiken.

Den hårda attityden kan ses grunda sig i statens kamp för överlevnad och regeringen uttalar sig vid flera tillfällen om den territoriella aspekten och Kinas överhöghet.

6 Den suveräna staten

Konflikten berör inte endast Kina och Taiwan den leder även till internationella konsekvenser. Majoriteten av länderna i det internationella samfundet har inte erkänt Taiwan som självständig stat. Många länder har dock intressen i Taiwan, inte minst ekonomiska, och en separat försäljning av militära medel sker till Taiwan. Kina ser inte med blida ögon på den saken och påpekar att det rör sig om en intern angelägenhet och att andra stater bör rätta sig efter principen om suveräna stater.

Argumentet om den suveräna staten grundar sig i realistiska tankegångar som rör staters suveränitet och den universella princip om avhållsamhet från andra suveräna stater i nationella angelägenheter.

6.1 Analys

I ett förslag, rörande Taiwans representation i FN presenterat av Nicaragua och ett antal andra stater skrivet till den dåvarande generalsekreteraren för FN Boutros Boutros-Ghali, framfördes önskan att få Taiwan inröstat i FN. Kina menar att detta är ett försök att skapa "två Kina" och motsäger sig starkt detta förslag och understryker att Förenta Nationerna är en organisation bestående av suveräna stater och endast suveräna stater kan ingå i denna organisation (China Condemns Proposed Taiwan's Representation in UN. July 24, 1996).

I nedanstående uttalande pekar Kina på att de principer som finns i FN hänsynslöst trampas på och betonar att det rör sig om en intern angelägenhet. Detta påvisar Kinas realistiska perspektiv och man fördömer helt ett sådant förslag.

"Calling this a serious event which wantonly tramples on the UN charter and its principles and interferes in China's internal affairs, the spokesman said the Chinese government and people strongly condemn such an action" (China Condemns Proposed Taiwan's Representation in UN. July 24, 1996)

I enlighet med realismen talar regeringen i Peking här om en legitim representant för Kina och den interna auktoritet som denna besitter. Ett erkännande av Taiwan som egen självständig suverän stat skulle innebära minskad auktoritet för Kina och ett konkurrerande i det anarkistiska systemet staterna emellan.

"The international community, including the United States and the majority of countries in the world, recognizes that Taiwan belongs to China, that the government of the People's Republic of China is the sole legal government

representing the whole China and that Taiwan is a part of China”(Spokesman on Lee Teng-Hui’s Separatist Malice. July 11, 1999)

Kina åberopar det gemensamma beslut som tagits av majoriteten av världens stater att Taiwan tillhör Kina och att det enbart finns en legal regeringsrepresentant för Kina. Uttalandet är ett svar på, som den kinesiska regeringen uttrycker sig, Lees ”onda avsikt” när han pratar om ett självständigt Taiwan. Man vill helt enkelt visa på det stöd man som suverän stat har i det internationella samfundet.

Samtidigt föreligger det en kontrovers när länder som USA förser Taiwan med vapen, något som Kina starkt och vid upprepade tillfällen kritiserar för att vara en av orsakerna till att konflikten fortsätter. Något som inte bara berörs i uttalandet nedan utan även återkommer vilket vi visar på lite senare i texten.

“The Chinese government has repeatedly stated China’s principled stand on the TMD issue to the U.S. government and it demands that the U.S. honor its commitment to the three Sino-U.S. joint communiqués and clearly understand the seriousness and danger of Lee’s “two states” remarks and halt arms sales to Taiwan, and especially, commit itself not to providing TMD and relevant technology and equipment so as not to destroy peace and stability in the Taiwan straits and the region and not to damage Sino-U.S. relations”(China Opposes Including Taiwan in TMD. September 1, 1999)

TMD som nämns i citatet är en förkortning av Theatrical Missile Defense och är ett missilförsvar som USA levererar.

Här är ett gott exempel på hur balansen i det status quo förhållande som staterna i världen befinner sig i, kan rubbas. Om förhållandet mellan Kina och Taiwan ses som ett förhållande mellan två stater känner Kina ökad osäkerhet (vilket leder till rustning från Kina) och känner att den utökade militära makten från Taiwan hotar Kinas överlevnad som land och som republik med Taiwan som en av provinserna.

Den internationella aspekten kring Taiwanfrågan har relativt hög aktualitet inför det stundande lokala valet i Taiwan. Det enda land vi tror att Kina kan syfta på i nedanstående uttalande är USA, anledningen till det är faktumet att de båda länderna har haft en sån historia som dom haft och USAs fortsatta vapenexport till Taiwan trots Kinas mottycke. Tonen gentemot, vad vi tar för givet är USA, blir aggressivare med påhopp om den amerikanska inställningen till Taiwans kamp för självständighet. USA anklagas för att ha del i konfliktens utdragning, ett återkommande ämne på det internationella politiska planet. Även det senare av de båda uttalandena nedanför pekar ut USA och beskyller dom för att ha del i att konflikten inte lösts.

“There are some people in a certain country who have all along been against China and taken China as its potential enemy, and who want to use Taiwan as an unsinkable aircraft carrier against China; and that is why they want to see the Taiwan question drag indefinitely”(Chinese Premier Warns Against “Taiwan Independence”. March 15, 2000)

“The United States has to bear some responsibility for the fact that the Taiwan issue has not been resolved.”(President Jiang:”Taiwan independence” Will Not Be Tolerated. March 30, 2000)

Dessa båda uttalanden är ytterligare bevis på att Kina håller USA som en av faktorerna till konfliktens utdragna process.

“Peaceful reunification represents the best way of resolving the Taiwan issue, which is in the interest of the Taiwan compatriots, the whole Chinese people, and peace and development in the Asian Pacific Region as well as the whole world.”(President Jiang Calls for Joint reunification Efforts Across Taiwan Straits. March 4, 2000)

Kina kvarstår vid att en fredlig återförening är av högsta intresse för det kinesiska folket, men uttalandet anspelar även på att konsekvenserna vid ett eventuellt stundande krig skulle få globala följder.

Uttalandet kan tolkas som ett budskap att den enda lösningen är ett återförenande och att det inte finns något alternativ för Taiwan och att Kina har världen bakom sig i denna fråga.

6.2 Sammanfattning

Över åren har inte en märkbar förändring skett från den kinesiska regeringen. Argumentet om den suveräna staten väger tungt även internationellt, vilket Kina gärna anspelar på. Faktumet att majoriteten av världens alla suveräna stater har erkänt Taiwan som en del av Kina är något man gärna lutar sig mot. Samtidigt anses sig Kina kränkas internationellt då länder som USA exporterar vapen till Taiwan något som ligger utanför den kinesiska regeringens intresse och därför inkräktar på den politiska såväl som den auktoritära makten. Kina ser även dessa händelser som en orsak till konfliktens utdragna process och den otillåtna inblandningen i vad Kina ser som en intern angelägenhet.

7 Blodsband

Med begreppet blodsband så avser vi de gemensamma släktbanden, den kinesiska historien, nationell samhörighet, kulturella och etnokulturella band. Vi ämnar nedan ge en bild av den kinesiska hållningen och eventuella förändringen av deras inställning över åren, här med en mer neo-realistisk syn på argumentet som vi har benämnt blodsband. Enligt den neo-realistiska teorin utgörs makt av nyttjandet av de kombinerade möjligheterna i en stat. Statens befolkningsmängd och territoriella storlek är delar av dessa möjligheter, vilket är viktiga argument för Kina.

7.1 Analys

”United Nations is an international inter- government organisation composed of several sovereign states, and only sovereign states can become its members. Taiwan has been an inalienable part of Chinese territory ever since ancient times” (China Condemns Proposed Taiwan’s Representation in UN. July 24, 1996)

Detta citat från 1996 markerar tydligt hur Kina ser på Taiwan, en bortsprungen provins utan möjlighet till egna statliga rättigheter internationellt sett. Argumentet är en markering, då den kinesiska regeringen betonar att Taiwan inte är en självständig stat. Kina anspelar starkt på att ”Taiwan har varit en odiskutabel del av Kina sen forna tider” ett argumenterande som lutar sig på historien. Att den kinesiska traditionen går tillbaka mer än fem tusen år ger en viss dignitet åt Kina när de argumenterar för den gemensamma saken, det ligger många år av fientlig avvärjning och upprätthållandet av freden bakom konflikten.

“During a discussion in Beijing with Taiwan deputies to the national peoples congress, Qian said that the issue of Taiwan’s peaceful reunification with the motherland will become more prominent after Hong Kong, and the Macao, return to the embrace of the motherland”(on Taiwan Issue After the Return of Hong Kong. March 3, 1997)

I detta citat vill Kina att Taiwanfrågan skall ses i sin kontext. De båda stundande återföreningarna av Hong Kong och Macao till ”moderlandet” används för att stärka sin argumentation om ett gemensamt Kina. Samt att visa att det inte har varit några överhängande problem för dessa provinser i processen att återförenas. Det är mycket tydligt att poängtera att regeringen i Peking menar på att det taiwanesiska återförenandet blir mycket mer framträdande efter det att dessa båda andra provinser har omfamnat återförenande med moderlandet. Begreppet

moderland som används här ger skenet av att Kina vill få det att se ut som om de förlorade barnen har kommit hem till moderlandets trygga famn.

“The Taiwan compatriots are our blood brothers, and we will continue to protect their legitimate rights and interests. We are willing to increase contacts with various parties and people from all walks of life in Taiwan, except the small number of people who stubbornly stick to the stand of ‘Taiwan independence’, and we are willing to hear and discuss any views and suggestions that would benefit the reunification of the motherland”(Qian Qichen Reiterates “One China” Principle. September 29, 1997)

Kina tar ytterligare ett pinnhål på det gemensamma släktskapets steg när man uttalar sig om de taiwanesiska landsmännen som deras ”blodsbröder”. Kina försäkrar att man kommer att fortsätta skydda de rättsliga rättigheterna för taiwaneserna, vilket vi tolkar som en betoning på att regeringen inte ser det taiwanesiska folket som utomstående utan en del av det kinesiska folket. Dock görs tillägget om uteslutning av de få antal taiwaneser som förespråkar självständighet. Med utgångspunkt för detta uttalande i punkt två i återföreningens åttapunktsförslag, där det görs klart att separatisternas önskade utveckling skadar möjligheterna till ett fredligt återförenande, menar regeringen att endast vid ett fredligt återförenande kan alla kinesiska etniska grupper fullt ut dela äran och hedern som Kina tilldelas utomlands.

“Chinese president Jiang Zemin called compatriots across the Taiwan straits to cherish their brotherly affection and join efforts for the realization of reunification of the motherland at an early date” (President Jiang Calls for Joint Reunification Efforts Across Taiwan Straits. March 4, 2000)

Återigen år 2000 så beskriver Kinas regering sina landsmän med ”broderlig affektion” detta är en utveckling av föregående citat men här så går det ännu lite djupare återopandet av gemenskap. Attityden är nu förändrad och Jiang Zemin talar nu inte längre om Taiwanesiska landsmän, utan enbart om landsmän och hur dom gemensamt skall hylla de gemensamma banden. Samtidigt pratar Jiang om vikten av arbetet att tidigt förverkliga återförenandet, vilket skickar signaler om ett önskad tidig lösning på denna utdragna konflikt från Kinas sida.

“Compatriots across the straits have the same ancestral links, and have shared weal and woe. The Communist party of China thus fully respect the Taiwan compatriots lifestyle and their wish to become master of the island and to manage their own affairs, and will try its best to protect all of their legitimate rights. Our fight against Taiwan splittist is not to content whether there should be democracy or which system should be adopted, but rather whether there should be reunification or dismemberment.”(Taiwan New Leader Lacks Sincerity: Statement. May 20, 2000)

Kina anger en mjukare ton i vad dom kallar respekten för taiwaneserna. Inte heller ideologiska skiljaktigheter verkar här utgöra något problem. Den kinesiska regeringen ser inga problem med att låta taiwaneserna behålla sina rättigheter eller sin vilja att hantera sina egna angelägenheter.

Man uttalar en mer förstående approach än man gjort tidigare år och genom att anspela på "ancestral links" vill man visa på förståelse gentemot taiwanesernas vilja att vara sina egna herrar.

Man frångår realismens tankar i ett försöka att skjuta över fokus i frågan på själva förenandet istället för det faktum att man i egenskap av "ett Kina" kommer att leva under två olika politiska system.

7.2 Sammanfattning

Tonen har över åren blivit avsevärt mjukare. Anspelningen på blodsband är förekommande men över åren får uttalandena en följsammare klang och gemenskapen och vikten av att förenas framhävs. Uttalanden om de andra erfarenheterna Kina har haft vid förenandet framhävs för att än mer anspela på det gemensamma ursprunget. Yttranden om taiwaneser och kineser som en enhet och som landsmän blir tydligare. Förståelsen för taiwanesernas kamp om självständighet ökar som ett tecken på att alla kineser är starka och har gemensamma intressen

Den kinesiska traditionen går tillbaka mer än fem tusen år och begreppet blodsband blir i och med detta mycket påtagligt. Begreppet moderland används mycket flitigt av den Kinesiska regeringen och att de förlorade provinserna måste förenas med sitt ursprung. I den argumentation Kina för så har vi fått uppfattningen att det bara finns vissa element av separatister på den taiwanesiska ön och att den stora befolkningen är för ett återförenande med det kinesiska fastlandet. Detta tolkar vi som ett försök att stärka sin argumentation om ett återförenande

8 Ekonomi

Det kommunistiska Kina håller idag en hög status för entreprenörer som vill investera i landet. De har en ekonomi som växer i rasande takt och nyinvesteringarna i landet är många. Detta intet sagt att de ej har ekonomiska trångmål och svårigheter, däribland Taiwan. Ur ett neo-realistiskt perspektiv är en stark ekonomi tecken på makt i det internationella systemet. Om Kina lyckas att återförena Taiwan med fastlandet innebär det en stor ekonomisk vinning för den kinesiska staten samtidigt som de ökar sin makt internationellt.

8.1 Analys

Den kinesiska regeringen är mycket mån om Taiwans ekonomiska utveckling. I de åtta punkterna nämner Zemin att alla relevanta delar av den kinesiska administrationen kommer att arbeta hårt för att stärka de ekonomiska banden mellan parterna. Att skapa ett välstånd för alla parter efter 1990-talets stora ekonomiska framgångar är en viktig del i arbetet. Detta skulle då vara till gagn för hela den kinesiska befolkningen, och inte bara för Taiwan.

De åtta punkterna ser inte att de olika politiska inriktningarna kommer att vara ett problem, och Taiwan kommer att få fortsätta att vara en demokratisk stat med marknadsekonomi. Den absoluta nödvändigheten som Kina främst av allt vill stärka är, som nämnts ovan, upprätthållandet av en fungerande postservice samt flyg- och båttrafik över sundet för fortsatt ekonomisk utveckling. Genom att ha en stark ekonomi kan Kina kontrollera sina närliggande grannar och på så sätt utnyttja sin maktposition i systemet, vilket är en vital del inom neo-realismen. Det skulle alltså vara till mycket stor ekonomisk nytta för Kina att återförena Taiwan med fastlandet.

”Liu Xiangdong, assistant minister of Foreign Trade and Economic Cooperation, urged on August 21, 1996 the Taiwan authorities to remove obstacles as early as possible and take substantial steps under the one-china principle to start a direct mail service, trade, air and shipping services across the Taiwan straits.”(Taiwan Authorities Urged to Take Steps to Improve Cross-Straits Ties. August 21, 1996)

Detta uttalande går hand i hand med Zemins åtta punkter och vi vill framhäva tyngden i denna ”hörnsten” i Kinas återförenings politik. Det finns inget hotande i uttalandet endast en uppmaning eller önskan om ökad interaktion mellan provinsen och fastlandet.

Uttalandet är i karaktären nästan identiskt med vad man uttryckte året innan, då de åtta punkterna presenterades, och det tyder på en konsekvent förhållningssätt till de principer man lagt fram i frågan.

Att Kina manar Taiwan att snabbt underlätta det ekonomiska flödet över sundet, visar att den kinesiska regeringen är mycket angelägna om att hitta en lösning. I nedanstående uttalande kan nästa steg i kampen om ett ökat ekonomiskt samarbete skönjas. Kina pratar om att man är redo att utöka sina kontakter med Taiwanbaserade individer och grupper som förhåller sig till ”ett Kina” principen. Således underbyggs det ekonomiska argumentet för ett förenande i Kina såväl som i Taiwan.

“We fully respect the wish of Taiwan compatriots as the masters of their own destiny and to develop economy, and to safeguard their own interests. We are ready to undertake extensive contacts and exchanges with all Taiwan-based parties, groups and individuals who are adhering to the one-china principle, for the increase in mutual understanding and consensus, and mankind joint efforts to promote the cross-straits relations and peaceful reunification of the motherland”(President Jiang Calls for Joint Reunification Efforts Across Taiwan Straits. March 4, 2000)

I enlighet med punkt två vill Kina inte motarbeta utvecklingen av de ekonomiska band som Taiwan innehar. Kina verkar för fortsatta ekonomiska relationer mellan Taiwan och det internationella samfundet. Det som skall motarbetas är internationella band som utvecklas i Kinas intresse av Taiwan och som motarbetar principen om ett enat Kina. Den ekonomiska aspekten är av betydelse enligt neo-realister och ett förenande skulle tillföra stora ekonomiska resurser vilket skulle yttra sig i ökad makt i systemet. Vilket kan förklaras i uttalandets vilja att återförena de båda parterna.

“The statement says the mainland will continue to vigorously enhance cross-straits economic cooperation, personnel exchanges, and exchanges in various fields, as well as promote the realization of direct exchanges of mail services, trade and air and shipping service between the two sides in the manner of “one China, across-Straits negotiations.”(Taiwan new leader lacks sincerity: statement. May 20, 2000)

Detta uttalande fortsätter på samma spår som tidigare. Men den Kinesiska regeringen uttalar sig här än mer vidlyftigt. Man talar inte bara om de ekonomiska aspekterna utan även personliga, allt för att få en ökad förståelse för detta argument från det taiwanesiska folket. Då de säger att alla dessa samarbeten måste ske under ”ett Kina” principen stärker man den del inom neo-realismen som behandlar strävan efter att behålla sin position i systemet.

För första gången ser vi att Kina också belyser att det ska underlättas för mänsklig interaktion över sundet. Detta är något som vi inte sett i några citat tidigare. Det visar att den kinesiska ledningen, i sin kamp om ett enat Kina, i sina uttalanden är villiga att appellera till nya aspekter för en integration av de båda parterna vid det Taiwanesiska sundet.

8.2 Sammanfattning

Den kinesiska inställningen gentemot Taiwan och integrationen av dess ekonomi i fastlandet är efter vad vi funnit väldigt stabil och mångfasetterad. Kina har visat att de är öppna för många olika förslag och lösningar på problemet. Utvecklingen i uttalandena har visat på en allt större medgörlighet och öppenhet från den kinesiska sidan. Attityden i uttalandena blir mildare med åren och de senare anspelar på personliga relationer mellan Taiwan och Kina.

Att Kina manar Taiwan till att underlätta de ekonomiska flödena över sundet för att skapa en marknad kan vara ett tecken på att den kinesiska regeringen har planer att, enligt neo-realismen, skapa ett taiwanesiskt ekonomiskt beroende av Kina och därigenom utöka sin makt. Detta skulle kunna vara ett tecken på hur Kina försöker göra Taiwan mer beroende av Kina i framtiden än vad Taiwan är idag. Men det är hela tiden med det kinesiska förbehållet att det ska grundas på "ett Kina" principen, grundstenen i den kinesiska politiken när det handlar om återföreandet av Taiwan.

9 Slutsats

De två argumenten Makt och Internationell inblandning anspelar mycket på realismen och dess syn på makt i form av militär makt och våld och nationella angelägenheter, statens suveränitet och auktoritet. De två andra huvudargumenten har en lite mildare ton och följer ett mer neo-realistiskt synsätt med appellations till historiska band, det gemensamma släktskapet, ekonomins inverkan och den totala styrkan av ett enat Kina. Utgångspunkten för vår uppsats, Zemins punkter har i vissa fall frångåtts, men i andra har dom varit konsekventa. Det som överlag har förändrats är tonen i de uttalanden som förts fram av den kinesiska regeringen.

Efter år 2000 så har de två punkterna ekonomi och blodsbånd förskjutits från rampljuset. Punkten blodsbånd har i stora drag fallit bort och återfinns ej längre i argumenten, då Kina hotar med en mycket aggressivare ton om militärt våld mot Taiwan. Anledningen bakom detta är antagligen att den kinesiska regeringen inte vill visa att det faktiskt är landsmän som de hotar med våld, då detta inte alls är förenligt med den realistiska principen som genomsyrar den kinesiska regeringens handlande. Det är heller inte accepterat rent internationellt att handla så mot sin egen befolkning, och då Kina är på uppmarsch i världsrankingen så passar de sig ytterst noga för att skapa rubriker som kan associeras med ett sådant handlande.

Kontentan av dessa analyser visar på att den kinesiska utvecklingen i uttalandena i argumentationen inte har utvecklats så mycket som vi förmodade vid början av analysprocessen, men att Kina anspelat på olika argument över tiden för att verka för ett enat Kina.

10 Litteraturlista

Böcker:

Baylis, John - Smith, Steve. 2001. *The Globalization of World Politics, an introduction to international relations*. Andra upplagan. Oxford, Oxford University press.

Bergström, Göran - Boréus, Kristina. 2000. *Textens mening och makt, metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*. Studentlitteratur, Lund.

Hughes Christopher. 1997. *Taiwan and Chinese nationalism, national identity and status in international society*. Routledge, London.

Kultur och informationsavdelningen vid Folkrepubliken Kinas Ambassad. 2000. *Principen om ett enat Kina och Taiwanfrågan*. Williamssons Offsettryckeri AB, Solna.

Sveriges Exportråd. 1984. *Marknadsguide Taiwan, Republic of China*.

Wallensteen, Peter. 2002. *Understanding Conflict Resolution. War, Peace and the Global System*. Sage Publications, London.

Internetkällor:

1995. *The 8-Point Proposition Made by President Jiang Zemin on China's Reunification*.

January 30, 1995. www.chinaembassy.se [2005-05-02]

1996. *China Condemns Proposed Taiwan's Representation in UN. July 24, 1996*
www.chinaembassy.se [02/05/05]

1996. *Taiwan Authorities Urged to Take Steps to Improve Cross-Straits Ties. August 21, 1996*

www.chinaembassy.se [02/05/05]

1997. *On Taiwan Issue After the Return of Hong Kong. March 3, 1997*

www.chinaembassy.se [02/05/05]

1997. *Qian Qichen Reiterates "One China" Principle. September 29, 1997*
www.chinaembassy.se [02/05/05]
1997. *Ambassador Refutes Attempts to Split China. July 23, 1997*
www.chinaembassy.se [02/05/05]
1999. *Spokesman on Lee Teng-Hui's Separatist Malice. July 11, 1999*
www.chinaembassy.se [16/05/05]
1999. *China Opposes Including Taiwan in TMD. September 1, 1999*
www.chinaembassy.se [16/05/05]
1999. *Another Dangerous Step By Lee Teng-hui. September 1, 1999*
www.chinaembassy.se [02/05/05]
1999. *China Not to Abandon Use of Force If Taiwan Seeks Independence. September 8, 1999*
www.chinaembassy.se [02/05/05]
2000. *President Jiang Calls for Joint Reunification Efforts Across Taiwan Straits. March 4, 2000*
www.chinaembassy.se [16/05/05]
2000. *Chinese Premier Warns Against "Taiwan Independence". March 15, 2000*
www.chinaembassy.se [16/05/05]
2000. *Chinas "Bottom Line" on Taiwan issue. March 15, 2000*
www.chinaembassy.se [02/05/05]
2000. *President Jiang: "Taiwan independence" Will Not Be Tolerated. March 30, 2000*
www.chinaembassy.se [25/04/05]
2000. *Taiwan New Leader Lacks Sincerity: Statement. May 20, 2000*
www.chinaembassy.se [16/05/05]
2005. *Kinesisk lag väcker ilska. 14 mars, 2005*
www.svd.se/dynamiskt/utrikes/did_9332636.asp [21/04/05]
2005. *Vapen Kinas sista utväg mot Taiwan. 21 april 2005*
www.svd.se/dynamiskt/utrikes/did_9290848.asp [21/04/05]